

Европа- нека успеем заедно!

Много е топло. Лежа, чета Елиф Шафак и пия ледено кафе. Отивам за още едно, но преминавайки през хола, виждам лаптопа. Не мога да издържа на изкушението и отварям фейсбук. Вероятно за девети път днес. И все пак имам нови съобщения, важни при това. Вече дори за работа ми пишат във фейсбук. За първи път в живота си подготвям младежки проект, писал ми е един испанец, който ми помага, или аз на него, не знам, помагаме си. Нали затова работим заедно. Трябва да се съветвам с „европейските сайтове“ какви са приоритетите на България за програмата „Младежта в действие“, какви проекти са били одобрени. Посъветвах се, написах на испанеца веднага. Четох тук и там, отвори се поредният сайт, препълнен с информация за Европейския съюз, написана сложно, после отворих друг такъв сайт и стигнах до страница с конкурси. С големи букви пишеше „Европа- нека успеем заедно!“.

„Нека“- казвам си и в ума ми изскача детска песничка. Тананикам си „Дано, дано, дано“, но в миг се сещам за летните хитове и за „А дано, ама надали“. Да, Европа! Нека успеем заедно. Май не става толкова лесно. Не става нито с оптимистичното „дано“, нито с песимистичното „ама надали“. Нещо друго трябва. Зачитам се надолу. Есе ли, аз обичам есета. Не просто някакви есета искат, а такива, които „да отразяват отношението на участниците към европейския интеграционен процес, неговото бъдеще и мястото на гражданите в него“. Фокусирам се върху ключовата дума- европейския интеграционен процес. Чудя се какво беше това, учили ли сме го. Много сложно звучи, може и да сме го учили. Трябва да го знам това, уча международни отношения! Да им преразкажа ли някоя лекция от втория семестър?! И после се питам аз интегрирана ли съм.

Връщам се назад, така, както като малка връщах кафеникавата лента на стария апарат с 36 снимки, за да си избера кои да извадим по два пъти, за да ги подаря на някого. Назад, по начина по който сега скролвам старите постове и хилядите снимки в социалните мрежи. Връщам се назад, не много назад, да уточним, млада съм все пак, или „още малка“, както казва баба. И започват едни дълги размисления, а целта им е една и е проста- да разбере интегрирана ли съм. Пътувала съм по света, мисля си, сега уча в Шотландия, наскоро се върнах от обучение в Македония, след две седмици ще работя в Италия, а след два месеца заминавам за Еразъм годината си в Австрия. Ако да пътуваш много дефинира да бъдеш европейски интегриран, то значи аз съм интегрирана, гордо стигам до това заключение и се усмихвам.

Трябва да ви убедя ли? Да, прави сте. Той и съседът е тираджия и обикаля непрестанно Европа, но май не се е интегрирал много. Или поне не му личи. Какви са белезите според мен, ще ме попитате. Външни белези за интеграция май няма. Белезите се разпознават по поведението на човек. И за да не звуча като велик мислител, ще кажа само, че разпознавам дали някой е европейски интегриран или не по това доколко се интересува от другите. От другите, от всички хора по света. И разбира се, иска ли да ги

разбере, иска ли те да го разберат, изпитва ли необходимост да общува с непознати, нови, интересни и скучни, богати и бедни, стари и млади, умни и глупави, модерни и консервативни, различни... други хора.

Европейската интеграция не се учи. Тя се преживява. И ако я преживееш, ти личи. Така мисля аз. Наскоро ме попитаха „Как се почувства, когато пристигна в Шотландия”. И аз отговорих: „На правилното място”. Последва учуденото: „Едно момиче, идващо от най-бедния край на Европа се е почувствало на правилното място в Шотландия?!”. „Защо пък не?”, помислих си и продължих да разказвам за това мое правилно място.

Често ме описват като космополитна. Казват за мен „Обича да пътува!” и „Не се сприя това момиче”. Аз се описвам като адаптивна. Води ме любим стих на мъдреца Мевляна– „Без място е мястото ми”. Понякога дори се натъзвавам, когато не мога да отговоря на баба с отговора, който очаква тя на въпроса „Нали вкъщи си е най-добре?”. Вкъщи. Вкъщи, казват, е там, където се връщаш, там, където те чака мама... и там си е най-добре. Често се улавям, че казвам вкъщи на хотела, когато съм за кратко там или на къщата на приятели, когато спя там. Вкъщи е нашият апартамент, но и къщата на баба, и общежитието, и новата ми квартира. Вкъщи се оказва там, където съм аз и се чувствам себе си. Такива са и моите приятели, такива искат да са и онези, които не са. Вярвам, че това сме ние, младите хора на 21 век- пътуващи и чувстващи се добре навсякъде. Не толкова космополитни, колкото адаптивни.

Несъмнено днес имаме много повече възможности да опознаем другите, да се срещаме с различни култури, религии, гледни точки. Има думи, които станаха твърде популярни в днешно време. Думи, за които се говори много и навсякъде, които използваме за теми на проекти, семинари, предавания и кампании, че и за конкурса, който днес видях. Четем ги на кориците на вестници и списания, виждаме ги във фейсбук, по телевизията, слушаме за тях по радиото. Европейски съюз, интеграция, активни граждани, стереотипи, дискриминация, етноси, религиозна търпимост, демокрация, права, толерантност... Звучат толкова познато, нали? Често си мислим, че ние сме ги открили, че от нас започва всичко, че преди ние да говорим за европейска интеграция никой друг не го е правил.

В съзнанието ми изникват любими мои думи, думи от красив индийски филм: „Казват, че тази страна не е моята, тогава защо я чувствам като своя? Той каза, че съм различен, тогава защо изглежда като мен? (...) Казват, че тя не е от моя народ, тогава защо се опълчи срещу всички заради мен. Той каза, че не съм като нея, тогава защо с нея изглеждаме еднакво? (...) Казват, че моята страна не е нейна, тогава защо тя остана в дома ми? Той каза, че тя не е като мен, тогава защо с нея изглеждаме еднакво?” Да, хората сме различни, от различни народи сме, говорим различни езици, но истината е, че всички ние изглеждаме толкова еднакво. Приликите между нас са повече от разликите. Ние сме от различни страни, но нас ни свързват еднакви неща- любов, привързаност, доброта, човечност. Имаме еднакви мечти, надежди и очаквания.

Различни сме, но се обичаме. Какво е мястото на гражданина в европейската интеграция ли? Ще отговоря лаконично: правилното.

Бъдещето на европейската интеграция е глобализацията да накара гражданите да искат много. Да ги накара да са алчни за още пътувания, още споделяне, още чужди езици, още преживявания. Да роди в тях желание да споделят важните моменти в живота си с всички хора по света, да се чувстват част от целия свят. Да вдигне границите на съзнанието им и да ги накара да не се задоволяват с общуването с хората от своя град, държава или континент. Бъдещето на европейската интеграция е прогресът да провокира у гражданите глад... и жажда, жажда да опознаят света, за да се срещнат с повече гледни точки и така всеки един човек да намери себе си. А човек търси цял живот и търсейки, неговото „Себе си”, се променя. Защото човек не е константа, а една кълбо от мисли, чувства и емоции, които го променят всеки ден и час, всеки миг. И това личи.

Продължавам да си пея, да се радвам, да се моля- нека успеем заедно! Какво да успеем? Като начало, да не се страхуваме да се срещнем, да се опознаем, да общуваме, да си дадем шанс едни на други, да спечелим доверието си. Да забравим думата „чужд” и да я заменим със „свой”. И тогава можем да започнем да творим. О, да, и да не си мислим, че от нас започва всичко, и ние сме открили европейската интеграция. Всеки спечелен младежки проект, всеки конкурс, всяка лекция в университета и всяко изпито кафе с приятели от цял свят ни сплотяват и ни доближават до тази така жадувана европейска интеграция, но всичко това е започнало много, много отдавна, точно тогава, когато е започнал светът. Защото да живееш, значи да споделяш.

Аз искам да ти споделя мечтите си, да ти разкажа мислите си, да ти покажа света от страната, от която гледам аз. Искам и ти да споделяш. А после? После да си помагаме, да постигаме целите си, да се борим срещу това, което ни пречи, да вървим напред, да искаме още и още, да работим много. Да работим заедно. И да успеем.

Гергана Иванова